

**Bijlage 3 bij het convenant
inzake de samenwerking binnen het Ministerie van Financiën
tussen het Directoraat-generaal Fiscale Zaken,
en het Directoraat-generaal Douane
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Financiën
door de Douane**

De samenwerking inzake ACCIJNS EN VERBRUIKSBELASTING

1. Kader van deze bijlage

Dit is een bijlage bij het "convenant inzake de samenwerking binnen het Ministerie van Financiën tussen het Directoraat-generaal Fiscale Zaken en het Directoraat-generaal Belastingdienst bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Financiën door de Douane". De bepalingen van het convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage.

Deze bijlage heeft betrekking op de douanetaak voor het beleidsterrein accijns en verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, zoals genoemd in artikel 4, tweede lid, onderdeel 3 van het convenant.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Regelgeving van de Unie:

- Richtlijn 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns (herschikking), hierna genoemd de Horizontale accijnsrichtlijn 2020 (HA 2020), alsmede de richtlijnen genoemd in artikel 1 van deze richtlijn.
- De uitvoeringsbesluiten en gedelegeerde handelingen die volgen uit HA 2020 en de bijbehorende richtlijnen genoemd in artikel 1 van HA 2020.

Nationale regelgeving:

- de Wet op de accijns (WA)
- de Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken (WVAD), hierna verbruiksbelasting
- de Algemene Wet Rijksbelastingen (AWR)
- De Algemene douanewet (Adw)

b. Doel regelgeving

Accijns en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken zijn met name bedoeld om inkomsten te genereren voor de begroting van het Rijk.

3. Samenwerkende organisaties

- a. *DGFZ* Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale
aangelegenheden (VDI)
- Afdeling Milieubelastingen en accijnzen (M&A)
 - Afdeling Douane (Douane)
- Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
- Afdeling Europese en Internationale zaken (EIZ)
- Hierna aangeduid als: DGFZ
- b. *de Douane* Directoraat-generaal Douane (DGD)
- Douane Landelijk Kantoor/Afdeling Handhavingsbeleid (HHB)
- Hierna aangeduid als: de Douane

4. Doel van de samenwerking

- Toezicht op de naleving van de hierboven benoemde regelgeving, zowel met betrekking tot het EU buitengrens overschrijdende goederenverkeer als met betrekking tot het voorhanden hebben of in consumptie brengen van accijnsgoederen of alcoholvrije dranken (de zgn. 'uitslag tot verbruik') in het binnenland, teneinde de heffing en inning van accijns en verbruiksbelasting te verzekeren.
- Heffen en innen van accijns op tabak, alcohol en minerale oliën en van de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken.

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. *Verantwoordelijkheid en taak DGFZ* Met in achtneming van artikel 2 van het convenant, geldt voor de taken volgend uit deze bijlage in het bijzonder:
- DGFZ is verantwoordelijk voor het fiscaal beleid, de wet- en regelgeving op het terrein van de accijns en de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken.
 - DGFZ treedt op als opdrachtgever en is verantwoordelijk om:
 - de Douane tijdig te informeren over de ontwikkeling van nieuwe beleids- en wetsvoorstellen;
 - aan te geven wat er per douanetaak gehandhaafd moet worden en wat de beoogde maatschappelijke effecten zijn (het "wat");
 - aan te geven welke wensen en beleidsverplichtingen er zijn ten behoeve van het handavingsplan;
 - gezamenlijk met de Douane risico's en de bijbehorende handhaving vast te stellen.
- b. *Verantwoordelijkheid en taak Douane* Met in achtneming van artikel 2 van het convenant, geldt – ter uitvoering van de bovengenoemde wet- en regelgeving – voor de taken volgend uit deze bijlage in het bijzonder:
- De Douane is verantwoordelijk voor het opstellen van de beleidsregels Accijns en de beleidsregels Verbruiksbelasting

en het (laten) vastleggen van deze beleidsregels in de beleidsbesluiten.

- De Douane is verantwoordelijk voor het heffen en innen van accijns en van de verbruiksbelasting zowel bij invoer als in het binnenland.
- De Douane heeft als taak de controle op de naleving van de regelgeving op het gebied van accijns en verbruiksbelasting. Hieronder valt dat de Douane (verschoven en nieuwe) risico's in beeld brengt en in samenspraak met DGFZ prioriteiten stelt om de risico's af te dekken met maatregelen van Douane en/of passende wet- en/of regelgeving van DGFZ.
- De Douane treedt op als opdrachtnemer en is verantwoordelijk voor:
 - de wijze van uitvoeren en handhaven (het "hoe");
 - het jaarlijks opstellen van een geïntegreerd handhavingsplan en meerjarenbegroting;
 - het jaarlijks opstellen van een jaarverslag waarin verantwoording wordt afgelegd over de realisatie van het handhavingsplan;
 - DGFZ te informeren over tussentijdse wijzigingen in de wijze waarop zij toezicht- en controletaken uitvoert teneinde signalen voor beleidsverbeteringen door te geven.

*c. Bevoegdheden
Douane*

De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht, behorende bij de in deze bijlage beschreven douanetaken, aan de AWR, de WA en de WVAD. De Douane kan informatie overdragen op grond van de AWR. Bij het constateren van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Belastingdienst/ Douane 2017. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van haar handhavingstaken.

6. Uitvoering

- a. *Werkwijze*
- Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dit houdt in dat de Douane zich vooral richt op de risicovolle zendingen.
- Daarnaast worden bij vergunninghouders periodiek administratieve controles ingesteld op grond van cyclisch of risicogestuurd toezicht. Ook niet-vergunninghouders kunnen – risicogestuurd – aan administratieve controle onderworpen worden (zoals klanten die een terugaafverzoek accijns doen, accijnsverkooppunten e.d.).
- De Douane maakt gebruik van uiteenlopende vormen van toezicht. Hieronder vallen administratieve en fysieke controles.
- DGFZ en Douane kunnen bij de uitvoering van de in deze bijlage beschreven taken samen optrekken in nationale en internationale gremia, zoals ITEG en GDS.
- Conform artikel 7 van het convenant stelt de Douane jaarlijks voor de taak van deze bijlage een uitvoeringsplan op. DGFZ levert beleidsprioriteiten en risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Het plan is mede gebaseerd op een risicoanalyse. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen. Dit plan wordt besproken met DGFZ.
- b. *Afhandeling mogelijk strafbare feiten*
- Als de Douane een onregelmatigheid vaststelt waarbij mogelijk sprake is van een strafbaar feit dat voor verdere vervolging in aanmerking komt, wordt een proces-verbaal opgemaakt en wordt door Boete-Fraude-Coördinator overleg gepleegd met de FIOD. Als resultaat van dit overleg kan, afhankelijk van de zwaarte van de zaak en de beschikbare capaciteit, de Contactambtenaar van de Douane besluiten de zaak zelfstandig af te doen.
- c. *Douane-laboratorium*
- Het Douanelaboratorium analyseert monsters van goederen. In het kader van de onderhoudende taak gaat het daarbij veelal om op basis van het analyseonderzoek de inspecteur te adviseren of er sprake is van accijnsgoederen of verbruiksbelastinggoederen en zo ja, onder welke tarief (voor zover van toepassing) deze goederen vallen. De monsters worden doorgaans gevorderd tijdens fysieke controles van goederen, zowel bij invoer als in het binnenland.
- d. *Douane-voorschrift*
- De voorschriften van accijns en verbruiksbelasting zijn vastgelegd in de wet, besluit en regeling en beleidsregels. Douane kan nadere uitleg hiervan, conform artikel 6 van het convenant, opnemen in Handboeken.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering* Jaarlijks wordt de volgende cyclus doorlopen om te komen tot de vaststelling van de (handhavings-)prioriteiten en de bijhorende doelstellingen ten behoeve van het jaarlijkse Handhavingsplan Douane:
1. De Douane maakt een risicoweging op basis van risicoanalyses en evaluaties voor wat betreft de handhaving van de hierboven benoemde regelgeving en stelt op basis van de uitkomsten, conform artikel 7 lid 4 van het convenant, een uitvoeringsplan op dat input is voor het Handhavingsplan.
 2. de Douane bespreekt het uitvoeringsplan en de onderliggende risicoweging (obv risicoanalyses en analyses) met de relevante afdelingen van DGFZ zoals genoemd in deze bijlage;
 3. DGFZ en Douane stellen de handhavingsprioriteiten en de bijhorende doelstellingen vast ten behoeve van het Handhavingsplan Douane, conform artikel 7 lid 2 van het convenant;
 4. De Douane stelt de omvang van het toezicht vast door de beschikbare capaciteit te verdelen over de handhavingsprioriteiten (ook van de andere opdrachtgevers) en verwerkt dit in het Handhavingsplan Douane;
 5. Als de voorgenomen handhavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig overeenkomen met de eerder vastgestelde handhavingsprioriteiten, wordt dit eerst besproken met DGFZ.
- b. *Rapportage en evaluatie* Evaluatie:
- De Douane en DGFZ bespreken periodiek of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.
- Rapportage:
- Conform artikel 7 lid 6 van het convenant draagt de Douane zorg voor de vastlegging van de uitgevoerde werkzaamheden en de bereikte resultaten en rapporteert periodiek over de voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden;
 - De rapportage kent een kwalitatief en kwantitatief karakter en omvat de ontvangen en teruggegeven bedragen aan accijns en verbruiksbelasting, de controle-inspanningen, de controleresultaten en trends in overtredingen en fraude.

8. Informatie-uitwisseling

- a. *Informatie-uitwisseling* Voor zover het de taak van de Douane met betrekking tot deze bijlage betreft, wordt informatie doelgebonden uitgewisseld tussen DGFZ en de Douane. DGFZ en Douane wisselen informatie uit bij de totstandkoming van wet- en regelgeving, de achtergronden ervan en de beleidsmatige prioriteiten. Douane en DGFZ delen alleen geanonimiseerde gegevens met elkaar. Dit betekent dat er geen persoonsgegevens worden uitgewisseld.

Douane:

- deelt gegevens met DGFZ in verband met bovengenoemde risicoweging, analyses en evaluaties;
- stelt voor analyse van DGFZ desgevraagd aan DGFZ relevante gegevens beschikbaar, bijvoorbeeld uit databestanden en dossiers in relatie tot de hierboven benoemde regelgeving;
- informeert DGFZ over wijzigingen van het handhavingsbeleid, nieuwe trends of nieuw ontstane risico's.

DGFZ:

- fungeert als aanspreekpunt ten behoeve van beantwoording van beleidsmatige vragen en beleidsinterpretaties;
- betreft de Douane bij nieuwe of te wijzigen wetgeving op het gebied van de hierboven benoemde beleid en wet- en regelgeving;
- informeert de Douane over nieuwe trends of nieuw ontstane risico's en over eventuele te behalen effecten;
- stelt analyses desgevraagd aan Douane beschikbaar, bijvoorbeeld uit databestanden en dossiers in relatie tot de hierboven benoemde regelgeving en de uit deze bijlage volgende Douanetaken.

- b. *Juridisch* Bij doelgebonden informatie-uitwisseling is gebaseerd op de AWR en de Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003.

9. Scholing en helpdesk

- a. *Opleiding en scholing* De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage. DGFZ levert desgevraagd steun bij de opleiding van douanemedewerkers op het taakgebied van deze bijlage.

- b. *Helpdesk-functie* Binnen de Douane vervult de Coördinatiegroep Accijns de primaire helpdeskfunctie voor de medewerkers van de Douane met betrekking tot de wet- en regelgeving van deze bijlage. In geval van twijfel omtrent de interpretatie van beleid, wet- en regelgeving en/of beleidsprioriteiten, vindt afstemming plaats tussen het Douane Landelijk Kantoor, afdeling Handhavingsbeleid, en DGFZ.

10. Overleg, coördinatie en beheer

- a. *Overleg* Met betrekking tot de onderwerpen van deze bijlage vindt er periodiek overleg plaats, minimaal één keer per jaar. Daarbij zoeken we naar logische momenten in de cyclus van zowel het Belastingplan als het Handhavingsplan Douane.
- b. *Aanwezigen* Het overleg kent de volgende deelnemers:
- Medewerkers van de afdeling M&A, de afdeling Douane en de afdeling EIZ (in gezamenlijke afstemming en afhankelijk van agenda)
 - Douane Handhavingsregisseur Accijns
 - Douane Voorzitter van de Coördinatiegroep Accijns
 - Douane Wetgevingscoördinator(en) Accijns
- c. *Beleidsinhoudelijke coördinatie van deze bijlage* **DGFZ:** directie VDI, afdeling Douane
Douane: Douane Landelijk Kantoor, Afdeling Handhavingsbeleid, de Handhavingsregisseur Accijns

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant. Douane publiceert de bijlage op de website van de Douane.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Op 1-12-2021 te Den Haag

Op 1-12-2021 te Rotterdam

De Directeur Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale aangelegenheden,

De waarnemend directeur
Douane/Handhavingsbeleid en
internationale aangelegenheden,

Dhr. Drs. R. Janssen

Mw. Mr. Drs. I.M. Uitermark